

מבקר המדינה

חוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973

דין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים
של הסיעות בכנסת הארבע-עשרה
לתקופה 1.7.1996 – 31.12.1997

ירושלים, התשנ"ח - 1998

מס' קטלוגי 98-201

ISSN 0793-1948

"ניתן לקבל גרסה אלקטרונית של דוח זה באתר האינטרנט של משרד מבקר המדינה

בכתובת: www.mevaker.gov.il"

מבקר המדינה

מרים בן פורת

ירושלים, ז' בתמוז התשנ"ח

1 ביולי 1998

לכבוד

ח"כ דן תיכון

יושב ראש הכנסת

הכנסת

ירושלים

אישי יושב ראש הכנסת,

הנדון: דין וחשבון לפי חוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973

על תוצאות ביקורת הכנסותיהן והוצאותיהן השוטפות

של הסיעות לתקופה 1.7.1996 - 31.12.1997.

1. בהתאם לסעיף 10(ג) לחוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973 (להלן - חוק המימון), על נציגי הסיעות בכנסת למסור למבקר המדינה את חשבונותיהן של הסיעות על הכנסותיהן והוצאותיהן השוטפות לתקופה שראשיתה בתחילת החודש שאחרי פירסום תוצאות הבחירות לכנסת וסופה בתום שנת הכספים הבאה, וזאת תוך עשרה שבועות מתום שנת הכספים האמורה.

תוצאות הבחירות לכנסת הארבע-עשרה פורסמו ב"רשומות" ביום 5.6.1996: לכן היה על נציגי הסיעות למסור למבקר המדינה את חשבונותיהן השוטפים לתקופה 1.7.1996-31.12.1997 עד 11.3.1998.

בהתאם לסעיף 10(ד) לחוק המימון, על מבקר המדינה למסור ליושב ראש הכנסת, תוך שישה עשר שבועות לאחר קבלת החשבונות האמורים, דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות אלה.

2. אני מתכבדת למסור לך במצורף דינים וחשבונות על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של 17 סיעות בכנסת הארבע-עשרה: קיבלו מימון ממלכתי בתקופה 1.17.1996-31.12.1997 להלן - התקופה השוטפת), כמפורט להלן:

1. **אלתג'מוע אלוטני אלדימוקרטי;**
2. **גשר תנועה חברתית-לאומית;**
3. **דגל התורה;**
4. **הדרך השלישית להסכמה לאומית;**
5. **הליכוד, תנועה לאומית ליברלית;**
6. **המפלגה הדמוקרטית הערבית - הרשימה הערבית המאוחדת;**
7. **המפלגה הקומוניסטית הישראלית;**
8. **העבודה;**
9. **יהדות התורה המאוחדת אגודת ישראל;**
10. **ישראל בעלייה בראשותו של נתן שרנסקי;**
11. **מולדת;**
12. **מפד"ל המפלגה הדתית לאומית, המזרחי - הפועל המזרחי;**
13. **מפלגת הפועלים המאוחדת - מפ"ם;**
14. **צומת - התנועה לציונות מתחדשת;**
15. **רצ - התנועה לזכויות האזרח ולשלום;**
16. **שינוי - מפלגת המרכז;**
17. **ש"ס- התאחדות הספרדים העולמית שומרי תורה.**

* בסעיף 12(א) לחוק המימון נקבע: "אם סיעה היא צירוף של שתי מפלגות או יותר המקיימות בכנסת סיעה אחת, יראו אותן מפלגות בכל הנוגע למימון הוצאות שוטפות כאילו היו סיעות נפרדות". לכן מתייחס דין וחשבון זה למפלגות דלהלן כאל סיעות נפרדות: **גשר, הליכוד וצומת** (בלשון קיצור), שקיימו יחדיו את הסיעה **הליכוד** בכנסת; **רצ, מפ"ם ושינוי** שקיימו יחדיו את הסיעה **מרצ** בכנסת; **דגל התורה ואגודת ישראל** שקיימו יחדיו את הסיעה **יהדות התורה המאוחדת בכנסת**

3. במכתבי הלוואי מיוני 1995, מיוני 1996 וממארס 1997 ליושבי ראש הכנסת, אותם צרפתי לדינים וחשבונות על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות לתקופה 1.1.1994-31.12.1994. לתקופה 1.1.1995-31.12.1995 ולתקופה 1.1.1996-30.6.1996. בהתאמה, הפניתי את תשומת ליבם למספר בעיות הנובעות מחוק מימון מפלגות (תיקון מס' 16) התשנ"ד-1994 (להלן - תיקון מס' 16) ואשר מן הראוי שהמחוקק ייתן עליהן דעתו.

להלן אחזור ואתייחס לשלוש מהן:

(א) סעיף 7א לחוק המימון אוסר על סיעה לקבל הלוואות, מלבד מתאגיד בנקאי. אולם בצד הפרה של איסור זה אין בחוק סנקציה כלשהי.

(ב) סעיף 17 לחוק המימון - הדן בסכומים שהסיעות קיבלו מההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל ובהוצאות במישור ההסתדרותי - נוסח מחדש. הניסוח של הסעיף אינו ברור די הצורך, עובדה המקשה על הבא לפרשו.

(ג) השלכות תיקון סעיף 7 לחוק המימון, המתייחס לקביעת תיקרת ההוצאות של הסיעות, על סעיפים שונים בחוק.

ראה פירוט הצעות אלה וכן מספר נקודות נוספות בנספח ב'.

מן הראוי שהכנסת תיתן דעתה על הבעיות האמורות ותעשה לפיתרון.

4. (א) בהתאם לסעיף 23 לחוק הרשויות המקומיות (מימון בחירות), התשנ"ג-1993 על מבקר המדינה למסור ליושב ראש הכנסת דין וחשבון בדבר חשבונות סיעות האם, הסיעות והרשימות לתקופת הבחירות לרשויות המקומיות "לא יאוחר מתום שמונה חודשים אחרי הבחירות", קרי בערך במחצית חודש יולי.

בהתאם לסעיף 10 לחוק המימון על מבקר המדינה למסור ליושב ראש הכנסת דין וחשבון על תוצאות הביקורת של החשבונות השוטפים של הסיעות בכנסת תוך עשרים ושישה שבועות מתום שנת כספים, קרי בתחילת יולי.

מאחר שלשתי מערכות חשבוניות אלה יש השלכות האחת על השניה, מן הראוי שהכנסת תיתן דעתה לקביעת מועד אחד למסירת שני הדוחות האמורים ליושב ראש הכנסת. משמע, להוסיף בסעיף 10(ד) לחוק המימון פיסקא שתתייחס למועד מסירת הדוחות ליושב ראש הכנסת לגבי שנה בה מתקיימות בחירות לרשויות המקומיות.

(ב) בסעיף 8(ה) לחוק המימון נקבע, כי סיעה שקיבלה תרומה בניגוד לאמור בסעיף 8 לחוק, תעביר לאוצר המדינה סכום ששוויו פי שניים מסכום התרומה. עוד נקבע בסיפא של סעיף זה, כי:

"לא היתה יתרת זכות בחשבונוֹתיה הבנקאיים של הסיעה לצורך העברת הסכום לאוצר המדינה, יודיע מבקר המדינה על כך ליושב ראש הכנסת ויושב ראש הכנסת ישלול מהסיעה את הסכום המגיע ממנה כאמור ויחזירו לאוצר המדינה."

להוראות האמורות של הסיפא של סעיף 8(ה) לחוק המימון, אין משמעות מעשית. הדרך המעשית להעברת הסכומים לאוצר המדינה, היא, כמו לגבי הסנקציות על-פי סעיף 10(ה) לחוק המימון, על-ידי שלילת השלמת מימון הבחירות או על-ידי שלילת סכומים מהתשלומים למימון השוטף של הסיעות.

מן הראוי שהכנסת תיתן דעתה על כך.

5. במכתב הלוואי לדין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבוניות הסיעות לתקופת הבחירות לכנסת הארבע עשרה, שמסרתי לך ב-17.3.1997. התייחסתי, בין היתר, לנושא של קבלת שירותים מאנשי מקצוע ללא תשלום. הבהרתי, כי מתן שירות דרך עיסוק, ללא תשלום, מהווה תרומה לסיעה - על כל המשתמע מכך.

נוכח פסק דין שניתן, בפברואר 1998, על-ידי כב' השופטת ש' סירוטה (ה.פ. ת"א 868/97) שבו נאמרו, אגב אורחא, דברים העשויים להתפרש באופן שונה מעמדתי האמורה, מצאתי לנכון לשוב ולהפנות את תשומת לב נציגי הסיעות לכך, שעמדתי בנושא מתן שירות דרך עיסוק עומדת במלוא תוקפה ולא חל בה כל שינוי. מכתב בעניין זה נשלח לנציגי כל הסיעות במארס 1998.

6. בנובמבר 1998 אמורות להתקיים הבחירות הכלליות למועצות הרשויות המקומיות ולראשיהן. נוכח התקרבותו של מועד זה והערכתן של סיעות האם והסיעות והרשימות המקומיות, מצאתי לנכון לפנות אליהן בשני נושאים:

(א) שימוש בכספים ובנכסים של הרשויות המקומיות בקשר עם תעמולת בחירות -

בחק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט – 1959 נאסר להשתמש בכספים של רשות מקומית, במקרקעין או במיטלטלין המוחזקים למעשה על-ידיה, או על-ידי תאגיד שהרשות המקומית משתתפת בהנהלתו או בהונו - בקשר עם תעמולת בחירות.

בינואר 1998 נשלחו פניות לנציגי הסיעות בכנסת ולראשי הרשויות המקומיות, בהן הופנתה תשומת ליבם להוראות החוק האמורות ולמימצאים שהועלו בביקורת בנושא זה בבחירות הכלליות לרשויות המקומיות, שהתקיימו בנובמבר 1993, ושפורסמו בדוח מבקר המדינה על השלטון המקומי התשנ"ה-1995 (עמ' 11-24) עוד הופנתה תשומת ליבם לכך, שמבקר המדינה תראה במימון מקופת הרשות המקומית לטובת ראש הרשות או לסיעה כלשהי - תרומה מתאגיד האסורה על-פי חוק הרשויות המקומיות (מימון בחירות), התשנ"ג-1993, כפי שהבהרתי במכתב הלוואי לדין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות והרשימות שהשתתפו בבחירות לרשויות המקומיות בנובמבר 1993, ואשר מסרתי ליושב ראש הכנסת דאז ב-17 ביולי 1994.

הודעה בעניין זה פורסמה גם בעיתונות.

(ב) פעילות עמותות במערכת הבחירות לרשויות המקומיות -

בעקבות שאלות שהופנו אלי בעניין פעילותן של עמותות והתארגנויות אחרות שהוקמו לתמיכה במועמד לראשות רשות מקומית מטעם "סיעת בת" או "רשימת בת" ומטעם סיעות ורשימות מקומיות, ולתמיכה בחברים בסיעות וברשימות כאלה - נשלחו פניות לנציגי כל הסיעות בכנסת. הובהר בהן, כי מבקר המדינה רואה בפעילות של עמותות והתארגנויות כאמור - פעילות של "סיעות הבת" ושל "רשימות הבת". פעילות כזאת חייבת להשתקף, הן מבחינת ההכנסות והן מבחינת ההוצאות, במערכת החשבונות של "סיעות האם". עוד הובהר בפניות אלה, כי כל המיגבלות החלות על גיוס תרומות על-ידי "סיעות האם" - לאמור, האיסור על קבלת תרומות מתאגידים והמיגבלה על גובה התרומה המותרת מיחיד - חלות גם כאשר התרומה מגוייסת על-ידי עמותות או התארגנויות כאמור. בקביעת ההוצאות של "סיעת האם" לעניין העמידה בתיקרת ההוצאות, יובא בחשבון גם מלוא היקף פעילותן של עמותות והתארגנויות כאמור. עוד הובהר, כי אם מערכת החשבונות של "סיעת אס" לא תשקף את מלוא פעילותן של עמותות והתארגנויות כמתואר לעיל, עלול הדבר לגרור הוצאת דין וחשבון שאינו חיובי ל"סיעת האם".

הודעה ברוח זו פורסמה בעיתונות, כשהיא מכוונת לסיעות ולרשימות המקומיות המתמודדות במערכת הבחירות לרשויות המקומיות שתתקיימנה בנובמבר 1998.

7. הכנסות

- (א) חוק המימון מבטיח לסיעות את מימון הוצאותיהן השוטפות מאוצר המדינה.
- (ב) המימון הממלכתי לפי חוק המימון, שהגיע ל-17 הסיעות בכנסת הארבע-עשרה בתקופה הניסקרת, הסתכם בכ-147 מיליון ש"ח.
- (ג) סעיף 8 לחוק המימון אוסר על סיעה ועל רשימת מועמדים לקבל, במישרין או בעקיפין, תרומה מתאגיד, בין בארץ ובין בחוץ לארץ וכן ממי שאינו "בוחר" כמשמעותו בחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969. כמו-כן מגביל סעיף 8 את גובה התרומה שמותר לסיעה לקבל מאדם ובני ביתו הסמוכים על שולחנו (להלן - יחיד). לגבי התקופה הניסקרת עמד גובה התרומה המותרת מיחיד על 600 ש"ח.
- (ד) בתקופה הניסקרת, לא עמדו במיגבלות, הקבועות בחוק המימון בעניין קבלת תרומות, שלוש סיעות כמפורט להלן:

(1) אלתג'מוע אלוטני אלדימוקרטי

בדיקת חשבונות הסיעה העלתה, כי הסיעה קיבלה מ-15 תורמים יחידים תרומות בסכומים העולים על הקבוע בסעיף 8(ב) לחוק המימון.

לכן הדין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעה בתקופה הניסקרת - אינו חיובי.

לאחר ששקלתי את מידת החריגות ואת ההסברים שקיבלתי מנציגי הסיעה, החלטתי להשתמש בסמכותי על-פי סעיף 10(ה)(3) לחוק המימון, ואני ממליצה לשלול מהסיעה סכום של 10,000 ש"ח ממימון הוצאותיה השוטפות, ולא שלושה תשלומים חודשיים שערכם כיום 375,720 ש"ח.

על קבלת תרומה בניגוד למיגבלות שבסעיף 8 לחוק המימון קיימת סנקציה נוספת, שהיא כפל התרומה הבלתי חוקית. בתוקף שיקול הדעת שהמחוקק העניק לי

בעניין זה, ולאחר שקילת נסיבות המקרה, החלטתי להעמיד את הסכום שעל הסיעה להעביר לאוצר המדינה על 2,280 ש"ח, ולא כפל התרומה הבלתי חוקית בסך 4,560 ש"ח.

(2) הליכוד, תנועה לאומית ליברלית

בדיקת חשבונות הסיעה העלתה, כי הסיעה לא שיקפה בחשבונותיה הוצאות בגין מספר מודעות שפורסמו בעיתונות על-ידי עמותה, ושעניין תמיכה בראש הממשלה, העומד בראש הסיעה, ובדרכו המדינית.

נציגי הסיעה התנערו מאחריותן לתעמולה האמורה.

במכתב הלוואי לדין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות לתקופת הבחירות לכנסת הארבע-עשרה, שמסרתי לך ב-17.3.1997. עמדתי באריכות על התופעה של תעמולת בחירות שבוצעו גופים שונים והתארגנויות חוץ מפלגתיות. בין היתר דחיתי את טענת נציגי הסיעות, לפיה לא היה להן קשר לגופים וליחידים שפירסמו דברי תעמולה, לא היתה להן שליטה על מעשיהם, וכי הן כלל לא ידעו על פרסום דברי תעמולה אלה. טענה זו לא היתה מקובלת עלי, מטעמים שצוינו שם.

נוכח האמור לעיל, הדין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעה בתקופה הניסקרת - אינו חיובי.

לאחר ששקלתי את מידת החריגות של הסיעה (לרבות - אי-הקפדה מלאה על קיום הנחיות מבקר המדינה - ראה להלן עמ' 9) ונסיבותיהן, ולנוכח ההסברים שקיבלתי מנציגי הסיעה, החלטתי להשתמש בסמכותי על-פי סעיף 10(ה)(3) לחוק המימון, ואני ממליצה לשלול מהסיעה סכום של 150,000 ש"ח ממימון הוצאותיה השוטפות, ולא שלושה תשלומים חודשיים, שערכם כיום 4,320,780 ש"ח.

(3) העבודה

בדיקת חשבונות הסיעה העלתה, כי חלק מההוצאה בגין כנס, שאורגן מטעם הסיעה באשקלון, בסך 2,152 ש"ח, מומן על-ידי חברה קבלנית. משמע, הסיעה קיבלה תרומה מתאגיד בניגוד לסעיף 8(א) לחוק המימון.

לכן הדין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעה בתקופה הניסקרת - אינו חיובי.

לאחר ששקלתי את מידת החריגות (לרבות אי-הקפדה מלאה על קיום הנחיות מבקר המדינה - ראה להלן עמ' 9) ונסיבותיהן, ולנוכח ההסברים שקיבלתי מנציגי הסיעה, החלטתי להשתמש בסמכותי על-פי סעיף 10(ה)(3) לחוק המימון, ואני ממליצה לשלול מהסיעה סכום של 10,000 ש"ח ממימון הוצאותיה השוטפות, ולא שלושה תשלומים חודשיים, שערכם כיום 6,575,100 ש"ח.

על קבלת תרומה בניגוד למיגבלות שבסעיף 8 לחוק המימון קיימת, כאמור, סנקציה נוספת, שהיא כפל התרומה הבלתי חוקית. בתוקף שיקול הדעת שהמחוקק העניק לי בעניין זה, ולאחר שקילת נסיבות המקרה, החלטתי להעמיד את הסכום שעל הסיעה להחזיר לאוצר המדינה על 2,152 ש"ח, ולא כפל התרומה הבלתי חוקית בסך 4,304 ש"ח.

הוצאות

.8

(א) על-פי בדיקת החשבונות שנמסרו לצוות הביקורת, הסתכמו ההוצאות השוטפות של 17 הסיעות בכנסת הארבע-עשרה, בתקופה הניסקרת, בכ-145.9 מיליון ש"ח. סכום זה כולל הוצאות למימון אשראי.

(ב) אני רואה מחובתי להפנות את תשומת ליבך לכך, שפעילותן הכספית של מספר סיעות הסתיימה בגרעון. במיוחד יש לציין את גרעון של שלוש סיעות: **הליכוד** כ-25.3 מיליון ש"ח; **העבודה** כ-85.2 מיליון ש"ח; **המפד"ל** כ-12.2 מיליון ש"ח (ראה גם נספח א').

(ג) הוצאותיהן השוטפות של כל הסיעות עמדו בתיקרת ההוצאות המותרת לפי סעיף 7(ד) לחוק המימון.

קיום הנחיות מבקר המדינה

.9

(א) בהתאם לחוק המימון, על כל סיעה לנהל את מערכת החשבונות שלה לפי הנחיות מבקר המדינה ולרשום את הכנסותיה ואת הוצאותיה בהתאם להן.

- (ב) לגבי שלוש סיעות קבעתי, שהן לא ניהלו את חשבונותיהן לפי הנחיות מבקר המדינה:

(1) **הליכוד, תנועה לאומית ליברלית**

לא שוכנעתי, כי הסיעה שיקפה בחשבונותיה את כל ההוצאות בגין פירסום מספר מודעות בעיתונות, שעניין תמיכה בראש הממשלה ובדרכו המדינית.

גם מסיבה זו הדין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעה בתקופה השוטפת אינו חיובי. לעניין הסנקציה ראה לעיל בעמ' 7.

(2) **המפלגה הקומוניסטית הישראלית**

בדיקת חשבונות הסיעה העלתה, כי הסיעה לא שיקפה בחשבונותיה הוצאות שונות הכרוכות באחזקתם של מספר סניפים.

לכן הדין וחשבון על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעה בתקופה השוטפת - אינו חיובי.

יצוין, כי מספר דוחות קודמים על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעה לא היו חיוביים בגין אותה סיבה.

לאחר ששקלתי את מידת החריגות ואת ההסברים שקיבלתי מנציגי הסיעה, החלטתי להשתמש בסמכותי על-פי סעיף 10(ה)(3) לחוק המימון, ואני ממליצה לשלול מהסיעה סכום של 110,000 ש"ח ממימון הוצאותיה השוטפות, ולא שלושה תשלומים חודשיים, שערכם כיום 939,300 ש"ח.

(3) **העבודה**

הסיעה לא שיקפה בחשבונותיה את כל ההוצאות הכרוכות בקיום כנס באשקלון ואת ההכנסות למימון הוצאות אלה.

גם מסיבה זו הדין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעה בתקופה השוטפת אינו חיובי. לעניין הסנקציה ראה לעיל בעמ' 8.

10. סיכום תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים של הסיעות לתקופה 1.7.1996 – 31.12.1997.

(א) לגבי תוצאות ביקורת החשבונות, ניתן דין וחשבון חיובי ל-13 הסיעות המפורטות להלן:

1. גשר תנועה חברתית-לאומית;
2. דגל התורה;
3. הדרך השלישית להסכמה לאומית;
4. המפלגה הדמוקרטית הערבית - הרשימה הערבית המאוחדת;
5. יהדות התורה המאוחדת אגודת ישראל;
6. ישראל בעלייה בראשותו של נתן שרנסקי;
7. מולדת;
8. מפד"ל המפלגה הדתית לאומית, המזרחי - הפועל המזרחי;
9. מפלגת הפועלים המאוחדת - מפ"ם;
10. צומת - התנועה לציונות מתחדשת;
11. רצ - התנועה לזכויות האזרח ולשלום;
12. שינוי - מפלגת המרכז;
13. ש"ס - התאחדות הספרדים העולמית שומרי תורה.

(ב) לגבי תוצאות ביקורת חשבונותיהן של ארבע סיעות המפורטות להלן, הדין וחשבון אינו חיובי:

1. אלתג'מוע אלוטני אלדימוקרטי;
2. הליכוד, תנועה לאומית ליברלית;
3. המפלגה הקומוניסטית הישראלית;
4. העבודה.

(1) אלתג'מוע אלוטני אלדימוקרטי

בגין קבלת תרומות בניגוד להוראות סעיף 8(ב) לחוק המימון, הסנקציה המומלצת לפי סעיף 10(ה)(3) היא: שלילת סכום של 10,000 ש"ח מהתשלומים הקרובים למימון ההוצאות השוטפות, ולא שלושה תשלומים חודשיים שערכם כיום 375,720 ש"ח.

נוסף על כך, על הסיעה להעביר לאוצר המדינה, לפי הוראות סעיף 8(ה) לחוק המימון, סכום של 2,280 ש"ח.

(2) הליכוד, תנועה לאומית ליברלית

בגין אי-הקפדה מלאה על קיום הנחיות מבקר המדינה ובגין קבלת תרומה בניגוד למיגבלות שבסעיף 8 לחוק המימון, הסנקציה המומלצת לפי סעיף 10(ה)(3) לחוק המימון היא: שלילת סכום כולל של 150,000 ש"ח מהתשלומים הקרובים למימון ההוצאות השוטפות, ולא שלושה תשלומים חודשיים שערכם כיום 4,320,780 ש"ח.

(3) המפלגה הקומוניסטית הישראלית

בגין אי-הקפדה מלאה על קיום הנחיות מבקר המדינה, הסנקציה המומלצת לפי סעיף 10(ה)(3) לחוק המימון היא: שלילת סכום כולל של 110,000 ש"ח מהתשלומים הקרובים למימון ההוצאות השוטפות, ולא שלושה תשלומים חודשיים שערכם כיום 939,300 ש"ח.

(4) העבודה

בגין אי-קיום הנחיות מבקר המדינה ובגין קבלת תרומה בניגוד למיגבלות שבסעיף 8 לחוק המימון, הסנקציה המומלצת לפי סעיף 10(ה)(3) לחוק המימון היא: שלילת סכום של 10,000 ש"ח מהתשלומים הקרובים למימון ההוצאות השוטפות, ולא שלושה תשלומים חודשיים שערכם כיום 6,575,100 ש"ח.

נוסף על כך, על הסיעה להעביר לאוצר המדינה, לפי הוראות סעיף 8(ה) לחוק המימון, סכום של 2,152 ש"ח.

בכבוד רב,

מרים בן-פורת

חוק מימון מפלגות, התשל"ג-1993
הוצאות שוטפות
31.12.1997-1.7.1996
(בש"ח)

מס"ד	שם הסיעה	המימון שנתקבל	המימון המגיע	תיקרת ההוצאות	הוצאות על פי הדוח	עודף (גרעון) נצבר ל-31.12.97
1.	אלתג'מוע אלוטני אלדימוקרטי	2,134,880	2,134,880	10,247,424	2,553,482	(198,524)
2.	גשר תנועה חברתית - לאומית	6,404,640	6,404,640	10,247,424	4,134,095	3,100,793
3.	דגל התורה	3,058,938	3,202,320	10,247,424	1,770,875	1,471,560
4.	הדרך השלישית להסכמה לאומית	5,337,200	5,337,200	10,247,424	4,131,065	2,772,126
5.	הליכוד, תנועה לאומית ליברלית	23,575,053	24,551,120	39,281,792	23,765,858	(25,338,251)
6.	המפלגה הדמוקרטית הערבית - הרשימה הערבית המאוחדת	5,293,367	5,337,200	10,247,424	3,579,194	1,613,332
7.	המפלגה הקומוניסטית הישראלית	5,134,605	5,337,200	10,247,424	7,457,721	(4,971)
8.	העבודה	34,976,963	37,360,400	59,776,640	43,605,718	(85,212,920)
9.	יהדות התורה המאוחדת אגודת ישראל	3,058,938	3,202,320	10,247,424	3,915,036	(190,424)
10.	ישראל בעלייה בראשותו של נתן שרנסקי	8,539,520	8,539,520	13,663,232	8,896,830	1,039,589
11.	מולדת	3,129,692	3,202,320	10,247,424	2,769,998	5,370,738
12.	מפד"ל המפלגה הדתית לאומית, המזרחי - הפועל המזרחי	10,076,985	10,674,400	17,079,040	13,286,699	(12,242,692)
13.	מפלגת הפועלים המאוחדת - מפ"ם	4,163,806	5,849,306	10,247,424	5,520,008	(232,853)
14.	צומת - התנועה לציונות מתחדשת	6,404,640	5,640,665	10,247,424	1,392,933	601,692
15.	רצ - התנועה לזכויות האזרח ולשלום	5,195,914	5,337,200	10,247,424	6,234,189	(1,271,206)
16.	שינוי - מפלגת המרכז	3,131,675	3,202,320	10,247,424	3,272,318	2,115,823
17.	ש"ס - התאחדות הספרדים העולמית שומרי תורה	11,421,106	11,741,840	18,786,944	9,590,853	6,888,285
סה"כ		141,037,922	147,054,851		145,876,872	

נספח ב'**חוק מימון מפלגות, התשל"ג-3791****הסעיפים בחוק לגביהם הציעה מבקר המדינה, שהמחוקק ישקול את תיקונם**

- ס' 1' הרחבת ההגדרה של "הוצאות בחירות", כדי שתתייחס גם להוצאות לבחירות לראש הממשלה.
- הרחבת ההגדרה של "תקופת הבחירות", כדי שתתייחס גם לבחירות חוזרות לראש הממשלה.
- ס' 7(א) בחוק מימון מפלגות (תיקון מס' 16) התשנ"ד-1994 (להלן - תיקון מס' 16), נקבע, כי תיקרת ההוצאות לרשימת מועמדים היא עשר יחידות מימון. ס' 16(א), הדן בתיקרת הוצאות של סיעות חדשות, לא תוקן בהתאם, ועל-פיו סיעה חדשה אינה רשאית להוציא "בתקופת הבחירות סכום העולה במחצית על יחידת מימון אחת לכל מנדט שזכתה בו בבחירות או בסכום העולה ביותר ממחצית על שלוש יחידות מימון, לפי הגבוה יותר".
- ס' 7א אין סנקציה כלשהי בגין הפרה של האיסור לקבל הלוואה, אלא מתאגיד בנקאי.
- ס' 8(ה) העברת כפל התרומה הבלתי חוקית לאוצר המדינה באמצעות שלילת השלמת מימון הבחירות או על-ידי שלילת סכומים מהתשלומים למימון השוטף של הסיעות.
- ס' 10(ג), ד(2)
(ה)(1)(ה)(2)
ס' 13 ד(ב) תיקון מס' 16 החליף את הנוסח של סעיף 7 לחוק המימון, המתייחס לתיקרת ההוצאות. לפני תיקון מס' 16 דן תיקרת ההוצאות השוטפות סעיף ב): בהתאם לכך סעיף 7(ב) אוזכר בסעיפים הרלבנטיים. בנוסח המתוקן דן בנושא סעיף 7(ד) לחוק המימון, אך הסעיפים הרלבנטיים לא תוקנו בהתאם.

- ס' 10(ד) לגבי שנה בה התקיימו בחירות לרשויות המקומיות - קביעת מועד למסירת הדוח ליושב ראש הכנסת שיהיה זהה למועד מסירת הדוח על-פי חוק הרשויות המקומיות (מימון בחירות), התשנ"ג-1993.
- ס' 10(ה)(ג) המחוקק לא העניק למבקר המדינה שיקול דעת לגבי סנקציה בגין חריגה מתיקרת ההוצאות.
- ס' 13ג אין סנקציה מיוחדת לסיעה או לרשימת מועמדים שקיבלה מימון ולא זכתה במנדט, ולא מסרה את חשבוניתה למבקר המדינה.
- ס' 13ג(ב) לא ברור אם למבקר המדינה יש שיקול דעת לגבי גובה הסנקציה לסיעה שקיבלה מקדמה ולא זכתה במנדט בגין דין וחשבון לא חיובי.
- ס' 13ד(ג) התנאים הקודמים לתשלום היתרה בשיעור של 15% מהוצאות הבחירות לסיעה חדשה בכנסת אינם כוללים את התנאי של קיום הנחיות מבקר המדינה. לעומת זאת, רשימת מועמדים שלא זכתה במנדט ושבראשה עמד חבר הכנסת היוצאת, חייבת גם במילוי התנאי של קיום הנחיות מבקר המדינה, כדי לקבל דין וחשבון חיובי.
- ס' 13ד(ג) לא ברור אם למבקר המדינה יש שיקול דעת באשר לגובה הסנקציה בגין דין וחשבון לא חיובי, לסיעה שקיבלה מימון שוטף וחדלה להתקיים.
- ס' 13ה הסעיף דן בהחזר יתרות סכומים שנשארו ברשות סיעה שחדלה להתקיים, אך אינו דן בגורלם של סכומים שנשארו בידי רשימת מועמדים שקיבלה מיקדמה ולא זכתה במנדט.
- ס' 17 ניסוחו של סעיף זה אינו ברור.

דינים וחשבונות

מבקר המדינה
מרים בן פורת

חוק מימון מפלגות, התשל"ג - 1973

דין וחשבון
מוגש ליושב ראש הכנסת

על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים
לתקופה 1.7.1996 - 31.12.1997.

של הסיעות:

1. גשר תנועה חברתית-לאומית;
2. דגל התורה;
3. הדרך השלישית להסכמה לאומית;
4. המפלגה הדמוקרטית הערבית - הרשימה הערבית המאוחדת;
5. יהדות התורה המאוחדת אגודת ישראל;
6. ישראל בעלייה בראשותו של נתן שירנסקי;
7. מולדת;
8. מפד"ל המפלגה הדתית לאומית, המזרחי - הפועל המזרחי;
9. מפלגת הפועלים המאוחדת - מפ"ם;
10. צומת - התנועה לציונות מתחדשת;
11. רצ - התנועה לזכויות האזרח ולשלום;
12. שינוי - מפלגת המרכז;
13. ש"ס - התאחדות הספרדים העולמית שומרי תורה.

1. משרד מבקר המדינה בדק - על-פי חוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973 להלן - חוק המימון) - לפי שיטות ביקורת מקובלות, את חשבונות הסיעות המפורטות לעיל לתקופה 1.7.1996-31.12.1997.
2. על סמך הבדיקה האמורה, השלמות, תיקונים והסברים של הסיעות במהלך הביקורת, וכן הצהרות נציגי הסיעות, שנתקבלו כראייה לפי סעיף 9(ג) לחוק המימון,

אני קובעת בזה, בהתאם לסעיף 10(ד) לחוק המימון, כי -

 - (א) הסיעות ניהלו את מערכת החשבונות שלהן לפי הנחיות מבקר המדינה ;
 - (ב) ההוצאות השוטפות של הסיעות בתקופה 1.7.1996 - 31.12.1997 היו בגבולות האמורים בסעיף 7(ד) לחוק המימון ;
 - (ג) ההכנסות של הסיעות בתקופה 1.7.1996 - 31.12.1997 היו בגבולות האמורים בסעיף 8 לחוק המימון, בעניין קבלת תרומות.
3. אי-לכך, ניתן בזה דין וחשבון חיובי לגבי תוצאות ביקורת חשבוניתיה של כל אחת מהסיעות המפורטות לעיל לתקופה 1.7.1996-31.12.1997.

מרים בן-פורת
מבקר המדינה

ירושלים, ז' בתמוז התשנ"ח
1 ביולי 1998

מבקר המדינה
מרים בן פורת

חוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973.

דין וחשבון
מוגש ליושב ראש הכנסת

על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים
לתקופה 1.7.1996 עד 31.12.1997.

של הסיעה:
אלתג'מוע אלוטני אלדימוקרטי

1. משרד מבקר המדינה בדק - על פי חוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973 להלן
- חוק המימון) - לפי שיטות ביקורת מקובלות, את חשבונות "אלתג'מוע
לוטני אלדימוקרטי" (להלן - הסיעה) לתקופה 1.7.1996-31.12.1997.
2. על סמך הבדיקה האמורה, השלמות, תיקונים והסברים של הסיעה במהלך
הביקורת וכן הצהרות נציגי הסיעה, שנתקבלו כראייה לפי סעיף 9(ג) לחוק
המימון,
אני קובעת בזה, בהתאם לסעיף 10(ד) לחוק המימון, כי -

(א) הסיעה ניהלה את מערכת החשבונות שלה לפי הנחיות מבקר המדינה;

(ב) ההוצאות השוטפות של הסיעה בתקופה 1.7.1996-31.12.1997 היו בגבולות האמורים בסעיף 7(ד) לחוק המימון;

(ג) הסיעה קיבלה מיחידי תרומות בסכומים העולים על הקבוע בסעיף 8(ב) לחוק המימון.

3. נוכח האמור בפיסקא 2(ג) לעיל, הדין וחשבון הניתן בזה לגבי תוצאות ביקורת חשבונות הסיעה בתקופה האמורה אינו חיובי.

בהתחשב באופי החריגה ובמידתה, ולאחר ששקלתי, בין היתר, את ההסברים שקיבלתי מנציגי הסיעה, אני ממליצה, בתוקף סמכותי לפי סעיף 10(ה)3 לחוק המימון, לשלול מהסיעה סכום של 10,000 ש"ח בלבד מהתשלומים למימון הוצאותיה השוטפות, ולא שלושה תשלומים חודשיים - שערכם כיום 375,720 ש"ח, המהווים את הסנקציה המירבית הקבועה בחוק.

בנוסף על כך, בהתאם לסעיף 8(ה) לחוק המימון, על הסיעה להעביר לאוצר המדינה סכום של 2,280 ש"ח.

מרים בן-פורת

מבקר המדינה

ירושלים, ז' בתמוז התשנ"ח
1 ביולי 1998

מבקר המדינה
מרים בן פורת

חוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973

דין וחשבון
מוגש ליושב ראש הכנסת

על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים
לתקופה 1.7.1996-31.12.1997.

של הסיעה:
הליכוד, תנועה לאומית ליברלית

1. משרד מבקר המדינה בדק - על-פי חוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973 (להלן - חוק המימון) - לפי שיטות ביקורת מקובלות, את חשבונות "הליכוד, תנועה לאומית ליברלית" (להלן - הסיעה) לתקופה 1.7.1996-31.12.1997.
2. על סמך הבדיקה האמורה, השלמות, תיקונים והסברים של הסיעה במהלך הביקורת וכן הצהרות נציגי הסיעה, שנתקבלו כראייה לפי סעיף 9(ג) לחוק המימון,

אני קובעת בזה, בהתאם לסעיף 10(ד) לחוק המימון, כי –

- (א) לא שוכנעתי, שהסיעה ניהלה את חשבונותיה לפי הנחיות מבקר המדינה ;
- (ב) ההוצאות השוטפות של הסיעה בתקופה 1.7.1996-31.12.1997 היו בגבולות האמורים בסעיף 7(ד) לחוק המימון ;
- (ג) לא שוכנעתי, שהכנסות הסיעה היו בגבולות האמורים בסעיף 8 לחוק המימון, בעניין קבלת תרומות.

3. נוכח האמור בפיסקאות 2(א) ו-2(ג) לעיל, הדין וחשבון הניתן בזה לגבי תוצאות ביקורת חשבונות הסיעה בתקופה האמורה אינו חיובי.

בהתחשב באופי החריגה ובמידתה, ולאחר ששקלתי, בין היתר, את ההסברים שקיבלתי מנציגי הסיעה, אני ממליצה, בתוקף סמכותי לפי סעיף 10(ה3) לחוק המימון, לשלול מהסיעה סכום של 150,000 ש"ח בלבד, מהתשלומים למימון הוצאותיה השוטפים, ולא שלושה תשלומים חודשיים - שערכם כיום 4,320,780 ש"ח, המהווים את הסנקציה המירבית הקבועה בחוק.

מרים בן-פורת

מבקר המדינה

ירושלים, ז' בתמוז התשנ"ח
1 ביולי 1998

מבקר המדינה

מרים בן פורת

חוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973

דין וחשבון

מוגש ליושב ראש הכנסת

**על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים
לתקופה 1.7.1996-31.12.1997.**

של הסיעה:

המפלגה הקומוניסטית הישראלית

1. משרד מבקר המדינה בדק - על-פי חוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973 (להלן - חוק המימון) - לפי שיטות ביקורת מקובלות, את חשבונות "המפלגה הקומוניסטית הישראלית" (להלן - הסיעה) לתקופה 1.7.1996-31.12.1997.
2. על סמך הבדיקה האמורה, השלמות, תיקונים והסברים של הסיעה במהלך הביקורת וכן הצהרות נציגי הסיעה, שנתקבלו כראייה לפי סעיף 9(ג) לחוק המימון,

אני קובעת בזה, בהתאם לסעיף 10(ד) לחוק המימון, כי –

(א) הסיעה לא שיקפה בחשבוניתיה הוצאות שונות הכרוכות באחזקתם של סניפים.

בכך לא ניהלה הסיעה את חשבוניתיה לפי הנחיות מבקר המדינה;

(ב) ההוצאות השוטפות של הסיעה בתקופה 1.7.1996-31.12.1996 היו בגבולות האמורים בסעיף 7(ד) לחוק המימון;

(ג) ההכנסות של הסיעה בתקופה 1.7.1996-31.12.1997 היו בגבולות האמורים בסעיף 8 לחוק המימון, בעניין קבלת תרומות.

3. נוכח האמור בפיסקא 2(א) לעיל, הדין וחשבון הניתן בזה לגבי תוצאות ביקורת חשבונות הסיעה בתקופה האמורה אינו חיובי.

בהתחשב באופי החריגה ובמידתה, ולאחר ששקלתי, בין היתר, את ההסברים שקיבלתי מנציגי הסיעה, אני ממליצה, בתוקף סמכותי לפי סעיף 10(ה)(3) לחוק המימון, לשלול מהסיעה סכום של 110,000 ש"ח בלבד מהתשלומים למימון הוצאותיה השוטפות, ולא שלושה תשלומים חודשיים - שערכם כיום 939,300 ש"ח, המהווים את הסנקציה המירבית הקבועה בחוק.

מרים בן-פורת

מבקר המדינה

ירושלים, ז' בתמוז התשנ"ח
1 ביולי 1998

מבקר המדינה
מרים בן פורת

חוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973

דין וחשבון
מוגש ליושב ראש הכנסת

על תוצאות ביקורת החשבונות השוטפים
לתקופה 1.7.1996-31.12.1997.

של הסיעה:
העבודה

1. משרד מבקר המדינה בדק - על-פי חוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973 (להלן - חוק המימון) - לפי שיטות ביקורת מקובלות, את חשבונות "העבודה" (להלן - הסיעה) לתקופה 1.7.1996-31.12.1997.

2. על סמך הבדיקה האמורה, השלמות, תיקונים והסברים של הסיעה במהלך הביקורת וכן הצהרות נציגי הסיעה, שנתקבלו כראייה לפי סעיף 9(ג) לחוק המימון,

אני קובעת בזה, בהתאם לסעיף 10(ד) לחוק המימון, כי -

(א) הסיעה לא שיקפה בחשבונויותיה הוצאות הכרוכות בקיום כנס באשקלון.

בכך לא ניהלה הסיעה את חשבונויותיה לפי הנחיות מבקר המדינה;

(ב) ההוצאות השוטפות של הסיעה בתקופה 1.7.1996-31.12.1997 היו בגבולות האמורים בסעיף 7(ד) לחוק המימון;

(ג) הסיעה קיבלה תרומה מתאגיד בסך 2,152 ש"ח, בניגוד להוראות סעיף 8(א) לחוק המימון.

3. נוכח האמור בפיסקאות 2(א) ו-2(ג) לעיל, הדין וחשבון הניתן בזה לגבי תוצאות ביקורת חשבונויות הסיעה בתקופה האמורה אינו חיובי.

בהתחשב באופי החריגה ובמידתה, ולאחר ששקלתי, בין היתר, את ההסברים שקיבלתי מנציגי הסיעה, אני ממליצה, בתוקף סמכותי לפי סעיף 10(ה)(3) לחוק המימון, לשלול מהסיעה סכום של 10,000 ש"ח בלבד מהתשלומים למימון הוצאותיה השוטפות, ולא שלושה תשלומים חודשיים - שערכם כיום 6,575,100 ש"ח, המהווים את הסנקציה המירבית הקבועה בחוק.

בנוסף על כך, בהתאם לסעיף 8(ה) לחוק המימון, על הסיעה להעביר לאוצר המדינה סכום של 2,152 ש"ח.

מרים בן-פורת

מבקר המדינה